

МАКЕДОНСКОТО ПОТЕКЛО НА

Постојат силни индикации дека најзастапениот автор во Библијата Свети Лука, бил Македонец!

Најпознатиот антички еврејски историчар Јосиф Флавиј, јасно запишал дека Македонците биле најдоминантно население во Антиохија - можниот роден град на Свети Лука!

Пишува:
Александар ДОНСКИ

Продолжуваме со нашето истражување за презентирање на познати Македонци, кои оставиле значителен белег во светската култура и цивилизација, иако денес во Македонија малкумина знаат за нивното македонско етничко потекло.

Во следниве неколку продолженија ќе направиме осврт кон ликот на светиот евангелист Лука.

Свети Лука е најзастапениот автор во Новиот Завет и од неговите дела континуирано се напојуваат сите генерации христијани. Свети Лука ги напишал клучните делови од Новиот Завет, а тоа се: "Евангелието по Лука" и "Делата апостолски".

Во житието на светиот евангелист Лука, читаме дека тој се родил во Антиохија, од каде дошол во Ерусалим и лично Го следел Господ Исус Христос. Иако пред тоа бил солидно образован, Свети Лука сфатил дека божествената мудрост и знаење кои ги стекнал од своите контакти со Исус, ни од далеку не можеле да му ги пружат науките кои ги знаел. За време на распнувањето на Исус, Свети Лука се наоѓал во Ерусалим и неговата неизмерна жал по Спасителот, брзо била престојорена во радост, кога лично Го видел воскреснатиот Исус.

СВЕТИОТ АПОСТОЛ ПАВЛЕ

Потоа Свети Лука заминал за Антиохија, каде веќе имало голем број христијани. Станал придружник во мисионерските патувања на светиот апостол Павле, при што неколку години се задржал во

подоцна и во Рим. Се смета дека Свети Лука таму ги напишал своето Евангелие и Делата апостолски. Неговата работа ја надгледувал и ја одобрил лично светиот апостол Павле. Потоа Свети Павле бил затворен во Рим, а откако одлежал две години, бил пуштен на слобода. Тогаш тој го напуштил Рим и ги посетил

Македонија, каде што ја проповедал Христовата вера. Го следел Свети Павле и во Палестина, Феникија и Јудеја, а

АНТИОХИЈА ДЕНЕС (ВО МИНАТОТО)

мачен, а подоцна бил и убиен. Најверојатно, Свети Лука бил сведок на овие настани. Свети Лука продолжил да ја проповеда Христовата вера во Италија, Далмација и Галија, а особено во Македонија, во која и пред тоа најмногу престојувал. Бил и во Египет, каде што во Александрија поставил нов епископ, а потоа заминал на територијата на денешна Грција, каде во градот Теба бил мачен и обесен од страна на тамошните пагани. Тогаш бил на осумдесет и четиригодишна возраст. Во втората половина на IV век неговите свети мошти биле пренесени во Цариград. На неговиот гроб се случиле многу чудесни излекувања. Се смета дека светиот евангелист Лука ја насликал првата икона на која бил ликот на Света Богородица.

Пред да стане христијанин, Свети Лука воопшто не му припаѓал на јудиизмот. Напротив, на почетокот тој бил паган.

За сосема извесното македонско етничко потекло на Свети Лука ќе наведеме неколку моменти.

Прво, ќе кажеме дека за Свети Лука некои библиски

SVETIOT EVANGELIST LUKA

ТУКА ИМАЛО МНОГУ ХРИСТИЈАНИ

историчари сметаат дека бил роден во градот Антиохија, а видовме дека овој податок е застапен и во неговото житие. Овие историчари, главно, се потпираат на пишувањето на ранохристијанскиот историчар Евсевиј.

ГРАДОТ АНТИОХИЈА

Антиохија бил изграден од Македонците и оставил огромен придонес во христијанството. Конкретно, овој град бил основан од македонскиот владетел Селевк Први, во 300 или 301 година пред Христа. Градот го добил името според таткото на Селевк, кој се викал Антиох.

Барем во првиот период од основањето, градот претежно бил населен со Македонци, што е и разбирливо ако се знае дека Антиохија била престолнина на македонското кралство на Селевкидите. Подоцна, по пропаста на државата на Селевкидите, Антиохија потпаднала под римска власт, но сигурно дека Македонците и натаму останале значително население во овој град.

Претежно, македонското етничко потекло на жителите во Антиохија е потенцирано во повеќе извори. Овде ќе наведеме неколку како илустрација. Во ЦД енциклопедијата Mikrosoft Enkarta (наслов Antioch Turkey), сосема јасно пишува дека овој град бил изграден токму од Македонците. Овде читаме:

"Античкиот град Антиохија бил многу поголем од денешниот. Тоа бил главен град на династијата на Селевкидите во Сирија, но бил главен град и на римската провинција. Градот бил изграден во 301 година пред Христа, од страна на Селевк Први, кој бил еден од генералите и наследниците на Александар Велики... Антиохија бил центар на христијанизацијата надвор од Палестина. Таму апостоли-те проповедале пред да ги почнат своите мисионерски патувања".

Во енциклопедијата "The Columbia Encyclopedia" (Fifth Edition Copyright ©1993, Columbia University Press), во врска со настанокот на Антиохија читаме:

"Антиохија била изградена во 300 година пред Христа од страна на Селевк Први, кралот на античка Сирија. Градот го добил името според неговиот татко Антиох, кој бил македонски генерал... Антиохија била ранохристијански центар".

Значи, во светската наука е добро познато дека токму Македонците го основале и го населиле градот Антиохија. Нема основа да се тврди дека нивните потомци не живееле таму и во времето на Исус и апостоли-те, па и подоцна. Само така може да се објасни терминот пагани, кој е употребен и во Библијата за жителите на овој град, а секако и за жителите на останатите градови, кои своереме-

но биле изградени и населени од страна на Македонците.

И еврејскиот историчар Јосиф Флавиј од првиот век по Христа, сосема јасно ги спомнува Македонците како доминантни жители во градот Антиохија. Флавиј пишува дека македонскиот владетел Селевк Никатор им дал граѓански права на

градови што тој ги изградил во Азија и во долниот дел на Сирија, па дури и во самата метропола Антиохија, каде што им даде исти такви привилегии, какви што веќе имаа Македонците и Грците, кои таму беа населени" (Jewish Antiquities, XII,3,1).

Штом Флавиј најпрво ги

СВЕТИ ЛУКА Е НАЈЗАСТАПЕН АВТОР ВО НОВИОТ ЗАВЕТ

Евреите во Антиохија, исти какви што имале и Македонците во овој град, кои таму биле привилегирани. Во врска со ова Флавиј пишува:

"Евреите добија почести од кралевите на Азија тогаш кога им станаа потчинети. Селевк Никатор ги направи граѓани во оние

спомнува Македонците како жители на Антиохија, а дури потоа Грците и Евреите, јасно е дека тие биле најдоминантни жители на овој град. Всушност, ова е сосема нормално затоа што спомнавме дека Антиохија бил главен град на кралството на Селевкидите.

(продолжува)